

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về liêm, chính trong giáo dục liêm, chính cho cán bộ, đảng viên góp phần đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực hiện nay

TS. ĐỖ MINH TUẤN

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: dominhtuan1971nckh@gmail.com

Nhận ngày 23 tháng 3 năm 2025; chấp nhận đăng tháng 5 năm 2025.

Tóm tắt: Trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, Hồ Chí Minh luôn khẳng định người cán bộ, đảng viên phải có đạo đức cách mạng thì mới hoàn thành nhiệm vụ cách mạng vẻ vang. Vì vậy, Người dành sự quan tâm đặc biệt đến việc giáo dục đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên. Trong đó, liêm, chính là những phẩm chất quan trọng hàng đầu. Trên cơ sở phân tích nội dung cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về liêm, chính, bài viết chỉ ra một số giá trị vận dụng đối với việc giáo dục phẩm chất liêm, chính cho đội ngũ cán bộ, đảng viên góp phần thiết thực trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực hiện nay.

Từ khóa: tư tưởng Hồ Chí Minh; giáo dục; liêm, chính; cán bộ; đảng viên; đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Abstract: Throughout his revolutionary leadership, Ho Chi Minh consistently emphasized that cadres and Party members need revolutionary ethics to successfully fulfill their noble revolutionary missions. Therefore, he placed special importance on the moral education of cadres and Party members, in which integrity and righteousness were considered fundamental qualities. Based on an analysis of the core elements in Ho Chi Minh's thought on these virtues, this article identifies practical values and proposes their application in educating Party members and cadres. Such efforts contribute meaningfully to the ongoing fight against corruption and other negative phenomena in today's context.

Keywords: Ho Chi Minh's thought; education; integrity; righteousness; cadres; Party members; fight against corruption, negativity.

Đặt vấn đề

Chủ tịch Hồ Chí Minh, một nhà tư tưởng và lãnh tụ vĩ đại, đặc biệt đề cao các giá trị đạo đức liêm, chính, Người xem đây là hai phẩm chất đạo đức cốt lõi mà mỗi cán bộ cách mạng cần phải có.

Những chỉ dẫn của Người về liêm, chính ngày càng tỏ rõ giá trị khi: Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống đang diễn ra ở một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, bao gồm cả những người có chức vụ lãnh đạo, quản lý và một số cán bộ cao cấp. Các biểu hiện của sự suy thoái này rất đa dạng, từ phai nhạt lý tưởng, sa

vào chủ nghĩa cá nhân, cơ hội, thực dụng, đến tham nhũng, lãng phí, tùy tiện, vô nguyên tắc. Ngăn chặn kịp thời tình trạng này là vô cùng cấp thiết, bởi nếu không, lòng tin của nhân dân đối với Đảng sẽ bị suy giảm, đe dọa trực tiếp đến vai trò lãnh đạo và sự tồn vong của chế độ. Vì vậy, việc giáo dục liêm, chính cho đội ngũ cán bộ, đảng viên theo chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh sẽ góp phần thiết thực trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực hiện nay.

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về liêm, chính

Hồ Chí Minh chỉ rõ: *Liêm* tức là không tham

ô và luôn luôn tôn trọng, giữ gìn của công và của nhân dân⁽¹⁾, Liêm là không tham địa vị. Không tham tiền tài. Không tham sung sướng. Không ham người tâng bốc mình. Vì vậy mà quang minh chính đại, không bao giờ hủ hoá⁽²⁾. Như vậy, liêm theo Hồ Chí Minh có nghĩa là trong sạch, liêm khiết, thanh liêm. Để làm rõ hơn về đức tính liêm, Hồ Chí Minh đã phân tích khái niệm đối lập là bất liêm. Theo Người, nếu liêm là sự thanh bạch, không tham lam thì: Tham tiền của, tham địa vị, tham danh tiếng, tham ăn ngon, sống yên đều là bất liêm⁽³⁾. Hồ Chí Minh đã cụ thể hóa khái niệm bất liêm bằng cách chỉ ra những biểu hiện cụ thể của nó, bao gồm: tham tiền của sẽ dẫn đến đục khoét tài sản của dân, trộm cắp tài sản công, đầu cơ tích trữ, buôn gian bán lận...; Tham địa vị, danh tiếng sẽ dẫn đến việc đim người tài giỏi, nịnh trên, nẹt dưới...; Tham nhàn sẽ dẫn đến ngại khó, ngại khổ, đẩy việc cho người khác, tranh công, đổ tội...; Tham sống yên sẽ dẫn đến sự hèn nhát, gặp giặc không dám đánh, thấy việc nghĩa không dám làm... Bằng cách đó, Hồ Chí Minh đã giúp mọi người dễ dàng nhận diện và tránh xa những hành vi bất liêm, đồng thời nhấn mạnh tầm quan trọng của việc rèn luyện đức tính liêm khiết.

Từ đó, Hồ Chí Minh khẳng định: Do bất liêm mà đi đến tội ác trộm cắp. Công khai hay bí mật, trực tiếp hay gián tiếp, bất liêm tức là trộm cắp⁽⁴⁾. Hồ Chí Minh nhấn mạnh rằng, việc rèn luyện đức liêm là vô cùng quan trọng để có được sự quang minh chính đại, chỉ khi có đức liêm, con người mới có thể có được tâm hồn trong sáng, trí tuệ minh mẫn và hành động đúng đắn. Ngược lại, nếu mỗi người không tu dưỡng đức liêm, họ sẽ bị tha hóa về nhân cách.

Hồ Chí Minh mở rộng phạm vi đối tượng thực hành đức liêm, không chỉ giới hạn trong giới quan lại như thời phong kiến, mà là tất cả mọi người dân. Ngày xưa, dưới chế độ phong kiến, những người làm quan không đục khoét dân, thì gọi là liêm, chữ liêm ấy chỉ có nghĩa hẹp... Ngày nay, nước ta là Dân chủ Cộng hòa, chữ liêm có nghĩa rộng hơn là mọi người đều phải liêm⁽⁵⁾. Người nhấn mạnh rằng, trong chế độ dân chủ cộng hòa,

đức liêm là phẩm chất cần có của mỗi công dân. Hồ Chí Minh chỉ rõ: Mỗi người phải nhận rằng, tham lam là một điều rất xấu hổ, kẻ tham lam là có tội với nước, với dân⁽⁶⁾. Cùng với đó, Hồ Chí Minh nhấn mạnh vai trò gương mẫu của cán bộ, đảng viên trong việc thực hành đức liêm. Người cho rằng, cán bộ, đảng viên là những người có trách nhiệm lớn lao đối với đất nước, do đó càng phải giữ gìn sự trong sạch, liêm khiết. Người nhấn mạnh cấp cao thì quyền to, cấp thấp thì quyền nhỏ. Dù to hay nhỏ, có quyền mà thiếu lương tâm là có dịp đục khoét, có dịp ăn của dút, có dịp dĩ công vi tư⁽⁷⁾. Vì vậy, cán bộ phải thực hành chữ liêm trước, để làm kiểu mẫu cho dân⁽⁷⁾. Nếu chính mình tham ô bảo người ta liêm khiết có được không? Không được. Mình trước hết phải siêng năng, trong sạch thì mới bảo người ta trong sạch, siêng năng được⁽⁸⁾.

Về chính, Hồ Chí Minh giải thích: Chính nghĩa là không tà, nghĩa là thẳng thắn, đứng đắn. Điều gì không đứng đắn, thẳng thắn, tức là tà⁽⁹⁾, Chính tức là việc phải thì dù nhỏ cũng làm, việc trái thì dù nhỏ cũng tránh⁽¹⁰⁾. Vậy, theo Hồ Chí Minh, chính là luôn chính trực, đúng mực, công tâm, quang minh, chính đại, luôn hành động theo lẽ phải và bảo vệ lẽ phải.

Hồ Chí Minh đã làm nổi bật vai trò của đức chính bằng cách xác định vị trí của nó trong bốn đức tính: cần, kiệm, liêm, là gốc rễ của chính. Nhưng một cây cần có gốc rễ, lại cần có ngành, lá, hoa, quả mới là hoàn toàn. Một người phải cần, kiệm, liêm, nhưng còn phải chính mới là người hoàn toàn⁽¹¹⁾. Hồ Chí Minh giải thích rằng, mặc dù chính được xây dựng trên nền tảng của cần, kiệm, liêm, nhưng nó không phải là tổng hợp các đức tính đó. Chính là một phẩm chất độc lập, khó rèn luyện nhất, đòi hỏi sự chính trực và dũng cảm để bảo vệ lẽ phải. Chính là biểu hiện cao nhất của phẩm chất và nhân cách con người. Để có được đức chính, mỗi người phải thực sự chính trực, dám đấu tranh với cái xấu, cái ác để bảo vệ lẽ phải, cái đúng, cái tốt.

Vai trò của chữ chính theo Hồ Chí Minh nó còn là cơ sở để phân định việc đúng, việc sai, người

xấu, người tốt trong xã hội. Người cho rằng: □Trong xã hội, tuy có trăm công, nghìn việc. Song những công việc ấy có thể chia làm 2 thứ: việc chính và việc tà. Làm việc chính, là người thiện. Làm việc tà, là người ác□⁽¹²⁾. Như vậy, đức chính thâm sâu và chi phối mọi công việc, mọi người trong xã hội nhưng để thực hành được chính là điều rất khó khăn vì mỗi con người luôn có phần thiện, phần ác. Vì vậy, trong công việc và cuộc sống, mỗi người cần trân trọng những điều tốt đẹp, nuôi dưỡng những hành vi thiện lành và đức chính, đồng thời có lòng bao dung, sẵn sàng giúp đỡ người khác sửa chữa sai lầm, khuyết điểm.

Cùng với việc chỉ ra vai trò của chính, Hồ Chí Minh đã chỉ ra những biểu hiện cụ thể của chính trong mối quan hệ của mỗi người với mình, với người khác và đối với công việc. Người có đức chính theo Hồ Chí Minh là người luôn giữ thái độ khiêm nhường, không tự cao tự đại, không ngừng học hỏi, cầu tiến bộ, và thực hành tự phê bình, phê bình một cách nghiêm túc để hoàn thiện bản thân. Đối với người phải thương yêu, kính trọng, luôn giúp đỡ chân thành không vụ lợi không nịnh hót cấp trên và xem khinh, coi thường cấp dưới. Trong công việc, cần phải tận tụy, đặt lợi ích tập thể lên trên lợi ích cá nhân; khi được giao việc, phải quyết tâm hoàn thành, không ngại khó khăn, nguy hiểm, việc phải thì dù nhỏ cũng làm, việc trái thì dù nhỏ cũng tránh. Không kèn cựa lợi ích, địa vị.

Theo Hồ Chí Minh, liêm, chính là hai phẩm chất đạo đức cơ bản của người cán bộ, đảng viên. Người nhấn mạnh rằng, cán bộ phải luôn đặt lợi ích của Đảng, của dân lên trên lợi ích cá nhân, phải biết □cần, kiệm, liêm, chính□ để làm gương cho quần chúng, nhân dân noi theo. Giáo dục liêm, chính theo tư tưởng Hồ Chí Minh đòi hỏi sự kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục lý luận và rèn luyện trong thực tiễn công việc và đời sống hàng ngày, giữa việc học tập các giá trị đạo đức và việc rèn luyện bản lĩnh chính trị, năng lực công tác.

Thực trạng tham nhũng, tiêu cực trong đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay vẫn còn diễn biến phức tạp, gây bức xúc trong dư luận xã hội. Mặc dù Đảng và Nhà nước đã có nhiều nỗ lực trong công

tác phòng, chống tham nhũng, nhưng tình trạng □tham nhũng vặt□, □lợi ích nhóm□, □sân sau□ vẫn chưa được đẩy lùi triệt để. Hậu quả của việc một bộ phận cán bộ, đảng viên lợi dụng chức vụ, quyền hạn để tham nhũng, tiêu cực là vô cùng nghiêm trọng: gây thiệt hại lớn về tài sản, làm suy giảm lòng tin của nhân dân và cản trở sự phát triển của đất nước.

Giáo dục liêm, chính cho cán bộ, đảng viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh là một giải pháp then chốt trong cuộc chiến chống tham nhũng, tiêu cực hiện nay. Tư tưởng của Người về liêm, chính không chỉ là những lời dạy đạo đức suông, mà là kim chỉ nam hành động, là nền tảng để xây dựng một đội ngũ cán bộ trong sạch, vững mạnh.

Trong bối cảnh tham nhũng, tiêu cực vẫn còn diễn biến phức tạp, việc tăng cường giáo dục liêm, chính cho cán bộ, đảng viên càng trở nên cấp thiết. Giáo dục liêm, chính không chỉ giúp nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, mà còn góp phần xây dựng một môi trường làm việc trong sạch, lành mạnh, tạo điều kiện thuận lợi cho công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

2. Giáo dục liêm, chính cho cán bộ, đảng viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh góp phần đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực hiện nay

Hiện nay, trước yêu cầu của kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc để □Tiếp tục xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa kiến tạo phát triển, liêm chính, hành động□⁽¹³⁾. Mỗi cán bộ, đảng viên phải là tấm gương về sự liêm chính, tận tụy phục vụ nhân dân, đồng thời là lực lượng nòng cốt trong việc thúc đẩy đổi mới, sáng tạo, tạo động lực cho sự phát triển của đất nước.

Để đạt được mục tiêu đó, cần có một loạt các giải pháp toàn diện và đồng bộ. Một trong những giải pháp then chốt được Đại hội XIII của Đảng đặc biệt chú trọng là: □Xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức có tính chuyên nghiệp cao, có năng lực sáng tạo dựa trên cơ chế cạnh tranh về tuyển dụng, chế độ đãi ngộ và đề bạt; có phẩm chất đạo đức tốt và bản lĩnh chính trị vững vàng□⁽¹⁴⁾. Trước những yêu cầu đặt ra, việc cấp bách rèn

luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên theo lời dạy của Hồ Chí Minh về thực hành liêm, chính là nội dung có ý nghĩa then chốt. Dưới đây là một số điểm cần ưu tiên trong giáo dục, rèn luyện phẩm chất này:

Thứ nhất, tăng cường tuyên truyền, giáo dục đức liêm chính cho cán bộ, đảng viên

Mục đích của công tác tuyên truyền, giáo dục là giúp cán bộ, đảng viên hiểu rõ tư tưởng Hồ Chí Minh về liêm, chính, từ đó có nhận thức đúng đắn rằng: tham lam là điều đáng xấu hổ và kẻ tham lam là có tội với nước, với dân.

Sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin và trình độ dân trí ngày càng tăng đòi hỏi phải đổi mới phương pháp giáo dục liêm, chính cho cán bộ, đảng viên. Cần đa dạng hóa nội dung và hình thức, đặc biệt chú trọng đổi mới công tác giáo dục, bồi dưỡng đạo đức nghề nghiệp, đạo đức công vụ để phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ hiện nay.

Chương trình bồi dưỡng đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên cần kết hợp hài hòa giữa việc trang bị lý luận, nêu gương người tốt việc tốt, phát huy truyền thống dân tộc với việc đẩy mạnh cuộc vận động học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đồng thời, cần bảo đảm sự gắn kết giữa lý luận và thực tiễn, rèn luyện kỹ năng thực tế cho người học.

Thứ hai, thực hiện đúng, đầy đủ, nghiêm túc các khâu trong công tác cán bộ

Quán triệt sâu sắc, nhận thức đầy đủ và thực hiện nghiêm túc quan điểm chỉ đạo trong nghị quyết Đại hội XIII của Đảng: "Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược và người đứng đầu đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ".

Để đạt được kết quả, cần triển khai có hiệu quả các văn bản về công tác tổ chức cán bộ như: Quy định 41-QĐ/TW ngày 03/11/2021 của Bộ Chính trị "Về miễn nhiệm, từ chức đối với cán bộ"; Quy định số 50-QĐ/TW ngày 27/12/2021 của Bộ Chính trị "Về công tác quy hoạch cán bộ"; Quy định số 80-QĐ/TW ngày 18/8/2022 của Bộ Chính trị "Về phân cấp quản lý cán bộ và bổ nhiệm, giới thiệu cán bộ ứng cử"; Kết luận số 08-KL/TW ngày 15/6/2021 của Bộ Chính trị "Về tuổi bổ nhiệm, giới

thiệu cán bộ ứng cử"; Kết luận số 35-KL/TW ngày 05/5/2022 của Bộ Chính trị "Về danh mục chức danh, chức vụ lãnh đạo và tương đương"... Đây là những văn bản quan trọng của Đảng, tạo nên sự đồng bộ, gắn kết chặt chẽ giữa các khâu trong công tác cán bộ.

Thực hiện đúng đắn, nghiêm túc các văn bản chỉ đạo của Đảng về công tác cán bộ đóng vai trò then chốt trong việc xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có phẩm chất, năng lực, uy tín, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, đồng thời là cơ sở để rèn luyện, thực hành liêm, chính theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Thứ ba, nâng cao tinh thần tự giác, trách nhiệm của cán bộ, đảng viên trong việc tự tu dưỡng, rèn luyện đức liêm, chính

Mọi cán bộ, công chức, bất kể vị trí công tác, đều cần không ngừng tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng. Nếu không, họ sẽ dễ dàng rơi vào tình trạng suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" và cuối cùng là vi phạm kỷ luật Đảng, pháp luật Nhà nước.

Việc tu dưỡng và rèn luyện đạo đức của cán bộ, đảng viên, đặc biệt là cán bộ lãnh đạo, cần được thể hiện qua việc thực hành liêm, chính theo tư tưởng Hồ Chí Minh, giữ gìn sự trong sạch, liêm khiết, chính trực, và đồng thời, tự giác, gương mẫu trong việc thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, với tinh thần "kiên quyết nhất, hăng hái nhất, trong sạch nhất, tận tâm tận lực phụng sự Tổ quốc và nhân dân", như chỉ dẫn của Hồ Chí Minh.

Tính tự giác trong tu dưỡng liêm, chính đòi hỏi cán bộ, công chức phải thể hiện sự gương mẫu trên mọi phương diện: tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, lời nói và hành động. Sự gương mẫu này cần được thể hiện trong mọi lĩnh vực, mọi hoàn cảnh, nhằm đạt được mục tiêu hoàn thành tốt nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và nhân dân tin tưởng giao phó.

Thứ tư, tăng cường mạnh mẽ hơn nữa công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực

Phòng, chống tham nhũng, tiêu cực là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên và cấp bách trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; đây là yếu tố

then chốt để xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên liêm khiết, chính trực, đáp ứng yêu cầu xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, phục vụ nhân dân.

Cần xử lý mọi hành vi vi phạm, bất liêm một cách nghiêm minh, dựa trên tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh: □Pháp luật phải thẳng tay trừng trị những kẻ bất liêm, bất kỳ kẻ ấy ở địa vị nào, làm nghề nghiệp gì□ Cần tiếp tục hoàn thiện hệ thống luật pháp về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, siết chặt kỷ luật, kỷ cương để buộc cán bộ, đảng viên phải thực hành nghiêm túc liêm, chính. Đồng thời, để ngăn chặn tình trạng lỏng lẻo, lạm quyền, cần thiết phải tăng cường cơ chế kiểm soát quyền lực nhà nước một cách hiệu quả. Việc này cần được thực hiện thông qua việc mở rộng dân chủ; kết hợp kiểm soát bằng thể chế và đạo đức, trách nhiệm của cán bộ, đảng viên; kết hợp kiểm soát từ bên trong tổ chức và bên ngoài của nhân dân; và kết hợp kiểm soát của tổ chức với tự kiểm soát của từng cán bộ, đảng viên.

Thứ năm, công tác kiểm tra, giám sát việc tu dưỡng, rèn luyện đức liêm, chính của cán bộ, đảng viên cần được thực hiện một cách nghiêm túc

Để xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên đáp ứng yêu cầu, việc kiểm tra, giám sát việc tu dưỡng đạo đức cách mạng, đặc biệt là phẩm chất liêm, chính, cần được đặc biệt coi trọng. Việc thực hiện công tác này giúp kịp thời phát hiện và ngăn chặn những dấu hiệu suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, □tự diễn biến□ □tự chuyển hóa□

Công tác kiểm tra, giám sát cần đặc biệt chú trọng các lĩnh vực tiềm ẩn nguy cơ vi phạm cao, bao gồm quản lý và sử dụng đất đai, tài chính, ngân sách, đầu tư phát triển, tài nguyên, khoáng sản, việc triển khai các chương trình mục tiêu quốc gia, thực hiện chính sách xã hội, cũng như việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao; ... Việc phát huy vai trò giám sát và phản biện xã hội của nhân dân đối với việc thực hành phẩm chất liêm, chính là yếu tố then chốt để đảm bảo cán bộ, đảng viên thực hiện tốt chức trách, nhiệm vụ được giao. Vì vậy, nội dung này cần được thực hiện thường

xuyên ở tất cả các cấp ủy, chính quyền.

Quá trình kiểm tra, giám sát việc thực hành liêm, chính đòi hỏi sự nghiêm túc trong việc tiếp thu, sửa chữa những hạn chế, khuyết điểm được nhân dân chỉ ra, đồng thời giải thích rõ ràng những ý kiến đóng góp chưa phù hợp. Cùng với đó, cần tuyên truyền để người dân hiểu đúng và rõ về vị trí, vai trò của cán bộ, đảng viên trong thực hiện nhiệm vụ là vô cùng quan trọng.

Kết luận

Tư tưởng Hồ Chí Minh về liêm, chính luôn là ngọn đuốc soi đường, chỉ lối cho cán bộ, đảng viên trong quá trình tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng, dù ở bất kỳ giai đoạn lịch sử nào. Đặc biệt, trong bối cảnh hiện nay, khi một bộ phận cán bộ, đảng viên đang có dấu hiệu suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, dẫn đến tình trạng tham nhũng, tiêu cực ngày càng gia tăng và diễn biến phức tạp, thì những lời dạy của Người về thực hành đạo đức liêm, chính lại càng trở nên vô cùng quý giá và mang tính thời sự sâu sắc.

Trong giai đoạn hiện nay, khi đất nước đang đứng trước những thách thức lớn, việc xây dựng một đội ngũ cán bộ, đảng viên liêm khiết, trong sạch, vững mạnh là yêu cầu cấp thiết. Để làm được điều đó, cần phải đẩy mạnh công tác giáo dục, tuyên truyền tư tưởng Hồ Chí Minh về liêm, chính, tạo ra một môi trường làm việc trong sạch, lành mạnh, đồng thời tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, xử lý nghiêm minh những hành vi tham nhũng, tiêu cực. Chỉ khi đó, chúng ta mới có thể xây dựng được một đội ngũ cán bộ, đảng viên thực sự □vừa hồng, vừa chuyên□, đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ của đất nước trong tình hình mới./.

(1), (10) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG Sự thật, H., T.9, tr.145, 145.

(2) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, T.5, tr.292.

(3), (4), (5), (6), (7), (9), (11), (12), (17) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, T.6, tr.126, 127, 126, 127, 127, 145, 129, 129, 127.

(8) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, T.8, tr.98.

(13), (14) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, T.1, Nxb. CTQG Sự thật, H., tr.284, 288.

(15) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, T.2, Nxb. CTQG Sự thật, H., tr.230.

(16) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, T.7, tr.50.